

АНОТАЦІЯ

Красовський К. Ю. Природні права людини в українському конституціоналізмі. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень. – Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК». – Київ, 2021.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню теоретичних та історико-правових аспектів природних прав людини в українському конституціоналізмі. Проаналізовано історичні корені концепції природних прав людини (античний період, Середньовіччя, Новий час). Акцентовано увагу на перших спробах відображення природних прав у юридичних документах.

У роботі розглянуто базові ідеї природних прав людини та їх осмислення на території України у XVI – XIX століттях. Акцентовано увагу на розвитку конституціоналізму в Україні XX століття крізь призму природних прав людини. Стверджується, що у советський період існування України до певної міри «ковтком свіжого повітря» у площині сприйняття природних прав людини могло бути міжнародне право, участь України у діяльності міжнародно-правових інституцій та наукове забезпечення цих процесів.

Висвітлено перехід від советського підходу до концепції природних прав людини. У дисертації досліджено новітній етап розвитку українського конституціоналізму та природні права людини. Ґрунтовно продемонстровано роль і значення прийняття Конституції України (1996 р.) як визначний крок в імплементації природних прав людини. Показано авторське бачення тенденцій розвитку концепції природних прав людини в українському конституціоналізмі після прийняття Конституції України. Робиться висновок, що прагнення до щастя – це той феномен, те право людини, яке мало би бути розміщене у тексті Основного Закону держави ще у 1996 році. Від цього потенційно у вигаші були б і громадяни, і суспільство і, треба думати, держава. Адже бути державою успішних щасливих людей – це орієнтир для будь-якої держави.

Завершальна частина дисертації присвячена аналізу новітніх ідей гарантування природних прав людини та вдосконаленню їх конституційних механізмів на тлі світового досвіду.

Ключові слова: природні права людини, природне право, конституціоналізм, імплементація прав людини, Конституція України.

АННОТАЦИЯ

Красовский К. Ю. Естественные права человека в украинском конституционализме. - На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.01 - теория и история государства и права; история политических и правовых учений. – Высшее учебное заведение «Университет экономики и права «КРОК». - Киев, 2021.

Диссертация посвящена комплексному исследованию теоретических и историко-правовых аспектов естественных прав человека в украинском конституционализме. Проанализированы исторические корни концепции естественных прав человека (античный период, Средневековье, Новое время). Акцентировано внимание на первых попытках отображения естественных прав в юридических документах.

В работе рассмотрены базовые идеи естественных прав человека и их осмысление на территории Украины в XVI - XIX веках. Акцентировано внимание на развитии конституционализма в Украине XX века сквозь призму естественных прав человека. Утверждается, что в советский период существования Украины своего рода «глотком свежего воздуха» в плоскости восприятия естественных прав человека могло быть международное право, участие Украины в деятельности международно-правовых институтов и научное обеспечение этих процессов.

Освещен переход от советского подхода к концепции естественных прав человека. В диссертации исследованы новейший этап развития украинского конституционализма и естественные права человека. Основательно продемонстрирована роль и значение принятия Конституции Украины (1996 г.) как важный шаг в осуществлении естественных прав человека. Показано авторское видение тенденций развития концепции естественных прав человека в украинском конституционализме после принятия Конституции Украины. Делается вывод, что стремление к счастью - это тот феномен, то право человека, которое должно было быть размещено в тексте Основного Закона государства еще в 1996 году. От этого потенциально в выигрыше были бы и граждане, и общество и, надо полагать, государство. Ведь быть государством успешных счастливых людей - это ориентир для любого государства.

Заключительная часть диссертации посвящена анализу новейших идей обеспечения естественных прав человека и совершенствованию их конституционных механизмов на фоне мирового опыта.

Ключевые слова: естественные права человека, естественное право, конституционализм, имплементация прав человека, Конституция Украины.

SUMMARY

Krasovsky K. Natural rights in Ukrainian constitutionalism –

Manuscript

The thesis for Candidate of Science Degree in Law on specialty 12.00.01 - theory and history of State and Law; History of Politics and Legal Theories. – KROK University, Kyiv, 2021.

The thesis is dealing with the comprehensive theoretical and legal history research aspects of the natural rights in Ukrainian constitutionalism. The author analyses the historical roots of the conceptual natural rights (the ancient period, the Middle Age, the Modern history) and emphasizes the first attempts to include the natural rights in the legislative texts.

The paper considers the basic ideas of natural human rights and their understanding in Ukraine in the XVI - XIX centuries. Emphasis is placed on the development of constitutionalism in Ukraine in the twentieth century through the prism of natural human rights. It is argued that during the Soviet period of Ukraine's existence, international law, Ukraine's participation in the activities of international legal institutions, and the scholar support of these processes could be to some extent a "breath of fresh air" in terms of perception of natural human rights.

The author highlights the transition from the Soviet approach to the concept of natural human rights. The dissertation investigates the latest stage of development of Ukrainian constitutionalism and natural human rights and thoroughly demonstrates the role and significance of the adoption of the Constitution of Ukraine (1996) as an important step in the implementation of natural human rights. The author shows the vision of tendencies of development of the concept of natural human rights in the Ukrainian constitutionalism after adoption of the Constitution of Ukraine. It is concluded that the pursuit of happiness is a phenomenon, a natural human right, which should have been included in the text of the Constitution in 1996. Citizens, society and, presumably, the state would potentially benefit from this. After all, being a state of successful happy people is a reference point for any state.

The author devotes the final chapter to the analysis of the latest ideas for ensuring natural human rights and improving their constitutional mechanisms against the global tendencies.

Key words: natural rights, Natural Law, constitutionalism, implementation of human rights, Constitution of Ukraine